

ก้อง พานธุรักษ : ฐานะประพันธ์กรในภาพยนตร์ของ อิงก์มาร์ เบิร์กแมน. (THE AUTHORSHIP IN INGMAR BERGMAN'S FILMS) อ.ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, 279 หน้า. ISBN 974-17-4115-4.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะความเป็นประพันธ์กรของ อิงก์มาร์ เบิร์กแมน (1918-ปัจจุบัน) ผู้กำกับชาวสวีเดนที่ได้รับการยกย่องอย่างสูงในวงการภาพยนตร์สากล โดยวิเคราะห์จากผลงานภาพยนตร์ ประวัติชีวิต และ บริบททางสังคม วัฒนธรรม และการเมืองของประเทศสวีเดน

ในการวิจัยได้คัดเลือกภาพยนตร์จำนวน 10 เรื่องจากผลงานทั้งหมด 37 เรื่องในยุทศวรรษ 1950-60 และทศวรรษ 1960-80 มาศึกษาวิเคราะห์ตามแนวทฤษฎีสุนทรียศาสตร์และการเล่าเรื่อง

ผลการวิจัยพบว่าสามารถแบ่งผลงานสร้างสรรค์ของเบิร์กแมนในแนวใหม่ได้เป็นลักษณะ “สามฤดู” ได้แก่ 1) ชีวิตมีความหวัง 2) ความหวังดับสูญ 3) การกลับคืนของความหวัง ซึ่งจะช่วยให้อธิบายพัฒนาการทางอารมณ์ มุมมอง และความคิดของเบิร์กแมนได้มากขึ้น ในแง่ศิลปะภาพยนตร์นั้น เบิร์กแมนใช้วิธีการเล่าเรื่องอย่างเรียบง่าย ตรงไปตรงมา และการเสนออารมณ์แบบดราม่าส่วนใหญ่ถูกจัดวางไว้ในบุคลิกของตัวละครสำคัญของเรื่อง ส่วนด้านการเล่าเรื่องด้วยภาพ (visual narrative) ใช้วิธีการเคลื่อนไหวกล้องอย่างจำกัดและไม่ตัดภาพพร้าเพื่อ เพื่อสร้างลักษณะการสื่อสารแบบสมจริง คล้ายการถ่ายทำสารคดี

เนื้อหาหลักในภาพยนตร์ของเบิร์กแมน ประกอบด้วยประเด็นใหญ่ๆ 4 ประเด็นได้แก่ 1) วิพากษ์ศาสนา การวิจารณ์ศาสนาคริสต์ในแง่ลบ 2) แสวงหาผู้อื่น ความพยายามของมนุษย์ในการอยู่ร่วมกัน 3) กู้คืนการสื่อสาร การแก้ไขความเข้าใจผิดและความขัดแย้งระหว่างมนุษย์ด้วยกัน และ 4) พัฒนาการทางอารมณ์และความคิด มุมมองชีวิตที่เปลี่ยนไปตามวุฒิภาวะในวัยต่างๆ ของเบิร์กแมน ดังเช่นวัฏจักรแห่งฤดูกาล ตั้งแต่การมีความหวัง การสิ้นหวัง และการกลับมามีความหวังอีกครั้ง

นอกจากนี้ ผลการศึกษายังพบว่าบุคคลที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการสร้างผลงานของเบิร์กแมนได้แก่อีริก เบิร์กแมน บิดาผู้ถ่ายทอดแนวคิดทางศาสนาที่เข้มงวด กลุ่มศิลปินทั้งนักเขียน ผู้กำกับละครเวที และผู้กำกับภาพยนตร์ กลุ่มนักคิดสายอัตถิภาวนิยม ในส่วนของบริบททางสังคมและการเมืองของสวีเดนพบว่าเบิร์กแมนได้รับอิทธิพลทางอ้อม ยกเว้นในเรื่องความเป็นกลางทางการเมืองของประเทศที่ปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัด

4685053028 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: FILM / AUTHORSHIP / EUROPIAN CINEMA / INGMAR BERGMAN

KONG PAHURAK : THE AUTHORSHIP IN INGMAR BERGMAN'S FILMS.

THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. UBONRAT SIRIYUVASAK, Ph.D., 279 pp.

ISBN 974-17-4115-4.

The objectives of this research are; to study the authorship of Ingmar Bergman (1918-present), the famous Swedish director, through his films and biography, and to study the influence of Swedish socio-cultural contexts on his works.

The research selected 10 out of 37 Bergman's films for the purpose of this study. These are selected from 1950s "the gloomy optimistic period" and 1960-80 "the tragedy period". Aesthetic theory and narrative analysis are used to analyze these films.

The research found that Bergman's films should be classified into 3 periods, from hopeful period, hopeless period, to hope-regain period. These classifications are able to exemplify Bergman's emotional development, point of view and idealism in more detailed. From a reading of Bergman's films his artistic skills are his straightforward narrative and dramatic characterization of the main characters. His distinctive visual narrative presented series of visual images produced by limited camera movement and long to very long shot, known as the Bergman's signature. The result of Bergman's cinematographic mise-en-scène is a realistic narrative, at times close to being a documentary film.

The narrative of Bergman's films focused mainly on 4 areas; 1) criticizing the Lutheranism, 2) seeking for others, 3) regaining communication, and 4) development of ideals as seasons (from hopeful spring, hopeless summer, to hope-regain winter).

The study also found that Bergman's creative works showed that he was under the influences of his father, Eric Bergman, certain Swedish writers and artists, theatre and cinema directors, and Existential intellectuals. It seems that Swedish socio-cultural contexts have little bearing on Bergman's films except for the neutral political standpoint which displayed clearly in one of his film.